

จดหมายจากคุณประจักษ์

โรงนาชีววิถี / แสมวิวิธศาสตร์

Rongna Bio-organisms / โรงงานน้ำพริกเผาไทย

6 / 7 / 2552

85

เรียน...หัวหน้ากองบรรณาธิการ วารสารสภาสถาปนิก ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชต์ ชมภูนิช
เรื่อง...แนวทางปลูกป่า...ผู้ทะเลาะดินผืนดินด้วยไม้มงคล 4 ชนิด "ร่วมปลูกต้นไม้ไทย...ถวายในหลวงเรา"
สิ่งที่ส่งมาด้วย...แผ่นวีดีโอ...ประกอบแนวคิด บทความที่เขียน และสารคดี "ที่นี่...บางปะกง"

ผมได้ทำโครงการ "ร่วมปลูกต้นไม้ไทย...ถวายในหลวงเรา" มาประมาณ 5 ปีกว่า...โดยมีไม้ต้นแม่อยู่ที่บ้าน 1 ต้นอายุ 17 ปี สูง 15 เมตร ขนาดสามคนโอบ ช่วงแรกก็เพาะแจกในหมู่เพื่อน...ต่อมาก็คิดว่าถ้าเราสามารถกระจายไม้ต้นกล้าและเมล็ดพันธุ์ให้ไปทั่วประเทศได้ นอกจากจะได้บุญกุศลแล้วยังได้พื้นที่สีเขียวเพิ่มให้กับแผ่นดินแม่อีกด้วย ในช่วงแรกได้ปลูกเองและแจกต้นกล้าไปประมาณ 5,000 ต้น พร้อมกับเมล็ดอีกกว่า 100 กิโลกรัม...โดยทำแบบต่อเนื่องตลอดปี เน้นปลูกหน้าฝน

ต้นไม้ใหญ่ตระกูลโพธิ์ ซึ่งเป็นไม้มงคลที่เกี่ยวกับความเป็นมาในพุทธศาสนา มีด้วยกัน 4 ชนิดคือ 1. ต้นโพธิ์ 2. ต้นไทร 3. ต้นไทร 4. ต้นกล้วย เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "ต้นเล็บ" มีลูกเล็กกว่าลูกไทร เวลาออกลูกที่บ้านผมจะเต็มไปด้วยฝูงนกนานาชนิด ไผ่เข้าออกตลอดวัน...ตอนกลางวันจะมีค้างคาวแม่ไก่บินสับตัวเข้ามาหากิน ซึ่งสัตว์เหล่านี้นอกจากจะได้อาหารแล้วยังช่วยกันกระจายเมล็ดพันธุ์ให้ไปงอกในพื้นที่ต่างๆ ได้กว้างไกลอีกด้วย

ภาวะโลกร้อนที่กำลังรุนแรงขึ้นในปัจจุบันนี้ คงไม่มีอะไรดีไปกว่าการปลูกต้นไม้ใหญ่ทุกชนิด...ต้นไม้จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งต้นไม้ขนาดนี้เมื่อโตขึ้นที่อายุ 10 ปี เราจะได้พื้นที่สีเขียว 100 ตารางเมตร / ต้น มี 16 ต้น เราจะได้พื้นที่สีเขียว 1 ไร่ ถ้าเราปลูกให้ได้ทั่วประเทศ 1,000,000 ต้น จะมีพื้นที่สีเขียว 62,500 ไร่ กับเมล็ดที่เป็นอาหารให้นกกาอีก 200,000 ต้น / ปี ...พร้อมกับช่วยดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้อีก 1 ต้น / ต้น ตลอดอายุของมัน ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วคนไทยจะปล่อยก๊าซนี้ประมาณ 2-3 ต้น / ต่อคน / ปี หมายความว่าทุกคนจะต้องปลูกต้นไม้ใหญ่ให้ได้ 2-3 ต้น / ปี หรือ 150 ต้น / คน คิดเฉลี่ยที่อายุ 50 ปี...ถ้าจะให้ดีมีกำไรคืนกับสังคมต้องปลูกให้ได้ถึง 200 ต้น หรือมากกว่านั้นในช่วงที่มีชีวิตอยู่ จึงจะช่วยลดภาวะโลกร้อนได้...แล้วจะมีใครที่สามารถทำได้ ?

ผู้เชี่ยวชาญด้านอุณหภูมิลोकคาศการณว่าถ้าความร้อนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 2 องศา ระดับน้ำทะเลจะสูงขึ้นอีกราว 1 เมตรใน 20 ปีข้างหน้า ซึ่งจะคลุมพื้นที่ปลายแหลมญวน บางปะกง คลองด่าน ปากน้ำ บางขุนเทียน กรุงเทพฯ และบริเวณชล แต่จินตนาการดูก็น่ากลัวแล้ว

ผมได้ทดลองปลูกต้นไม้ชนิดนี้ในหลายพื้นที่รอบๆ อำเภอไทยดอนบน เพื่อเป็นกรณีศึกษา เช่น ที่วัดหงส์ทอง คลองด่าน บ้านขุนสมุทรจีน เกาะนก ปากแม่น้ำบางปะกง วัดและโรงเรียนอีกหลายแห่ง พบว่าเป็นไม้โตเร็ว ระบบรากของเขารองกันการพังทลาย การกัดเซาะของผืนดินชายฝั่งได้ดีมาก ขึ้นอยู่ได้ทั้งน้ำกร่อย เค็ม ที่ระดับดินสูงกว่าป่าชายเลน 0.20-0.50 ม. จึงคิดจะขยายองค์ความรู้ให้กว้างออกไปเพื่อธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

ด้วยความเป็นสถาปนิกคนหนึ่ง ถึงจะไม่มืบทบาทในการออกแบบอาคารที่โดดเด่น แต่ด้วยใจ ด้วยความสำนึกที่เป็นคนไทยก็ขอเป็นส่วนหนึ่งในการออกแบบระบบป้องกันภัยโลกร้อน ชายฝั่ง ป้องกันเมืองที่มีอาคารน้อยใหญ่ ไม่ให้เสียหายจากน้ำทะเลท่วม เป็นภัยแห่งอนาคตที่เริ่มเห็นกันแล้วในปัจจุบัน ซึ่งยิ่งช้าก็ยิ่งเสียหายมากและเร็วขึ้น

วอนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เห็นความสำคัญ ร่วมด้วยช่วยกันในตอนนี เพื่อเห็นผลใน 10 ปีข้างหน้า สงครามโลกร้อนครวนี้พอมีทาง...ด้วยอาศัยแนวคิดแบบพอเพียงของในหลวงเรา ลงทุนน้อย อาศัยคนส่วนมาก นกกา และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลัก ผมเชื่อมั่นว่าเราชนะได้...ขอฝากแนวทางกับสภาสถาปนิก ด้วยครับ

ถ้าโครงการนี้สำเร็จ...ประเทศไทย และอาเซียนก็จะได้อานิสงส์มหาศาล ผ่านทางแนวคิดสถาปนิกสยาม...อาจไปไกลทั่วโลก

ขอแสดงความนับถือ

นาย ประจักษ์ ยอมดี (ป.ประจักษ์)

สถาปนิก / นักเขียน / ภสธ.2186

E-mail : samaeview@thaimail.com

วารสาร ACT เป็นเวทีสาธารณะให้สมาชิกทุกท่านได้มีโอกาสบอกกล่าวหรือพูดคุยกับเพื่อนสมาชิกในประเด็นที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อสังคมสาธารณะและวิชาชีพ ทางวารสารจึงขอเปิดโอกาสให้ท่านสมาชิกได้บอกเล่าความคิดของท่านผ่านคอลัมน์ ด้วยการเขียนเป็นจดหมายความยาวไม่เกิน 2 หน้ากระดาษ A4 เพื่อนำมาคัดสรรเผยแพร่ต่อเพื่อนสมาชิกต่อไป อนึ่ง จดหมายที่ได้รับการพิจารณาลงตีพิมพ์ทุกท่านจะได้รับของที่ระลึกทรงคุณค่าจากสภาสถาปนิกเป็นประจำทุกฉบับ